

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Gatunki dziennikarskie
Prowadzący	dr Marta Jarosz
Wydział	Wydział Nauk o Komunikacji i Dziennikarstwa
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	I
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025
Rok studiów	1
Semestr	1
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	DL_W08, DL_W10, DL_W14, DL_U06, DL_U19
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Brak wymagań.
Opis i cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wyznacznikami formalnymi, kompozycyjnymi i treściowymi poszczególnych gatunków i odmian wypowiedzi dziennikarskiej. Wiedza teoretyczna, którą zdobędą na zajęciach, posłuży do doskonalenia warsztatu dziennikarskiego.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
Gatunki dziennikarskie	
1. Świadomość gatunkowa we współczesnej praktyce dziennikarskiej.	2
2. Językowe wyznaczniki stylu dziennikarskiego.	2
3. Gatunki dziennikarskie. Podstawowe pojęcia z zakresu genealogii.	2
4. Informacja a publicystyka. Podstawowe zagadnienia.	2

5. Gatunki informacyjne we współczesnych mediach.	2
6. Gatunki publicystyczne we współczesnych mediach.	2
7. Gatunki pograniczne we współczesnych mediach.	2
8. Gatunkowość tekstów dziennikarskich w kontekście cyfryzacji mediów.	2
9. Gatunki dziennikarskie a techniki optymalizacji tekstów w internecie (SEO).	2
10. Gatunki dziennikarskie a media społecznościowe.	2
11. Współczesne źródła informacji a gatunki dziennikarskie.	2
12. Rola obrazu we współczesnych mediach.	2
13. Narzędzia pozwalające dziennikarzowi na realizację poszczególnych gatunków.	2
14. Gatunek w mediach tradycyjnych i gatunek w nowych mediach. Perspektywy i wyzwania.	2
15. Test zaliczeniowy.	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>(co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
DL_W08	Zna i rozumie główne pojęcia z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach	W1 – student analizuje zawartość mediów, uwzględniając gatunki wypowiedzi dziennikarskiej (tematy 3, 8)	Kolokwium pisemne, prace pisemne w czasie zajęć
DL_W10	W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie dotyczące gatunków i środków retorycznych w wypowiedziach dziennikarskich	W2 – student różnicuje środki językowe właściwe dla różnych gatunków wypowiedzi dziennikarskiej i dobiera je właściwie, tworząc różnorodne przekazy (tematy 2, 13)	Kolokwium pisemne, prace pisemne w czasie zajęć
DL_W14	W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie z zakresu konwergencji mediów	W3 – student identyfikuje gatunki wypowiedzi dziennikarskiej obecne w mediach tradycyjnych i tzw. nowych mediach (tematy 8, 14)	Kolokwium pisemne, prace pisemne w czasie zajęć
DL_U06	Potrafi tworzyć różnorodne formy dziennikarskie (pisemne i ustne), posługując się głównymi gatunkami dziennikarskimi informacyjnymi lub publicystycznymi, dokonując selekcji zdobywanych wiadomości	U1 – student planuje właściwie działania związane z tworzeniem wypowiedzi dziennikarskich i tworzy krótkie podstawowe formy – o charakterze informacyjnym oraz publicystycznym (tematy 5, 6, 7)	Kolokwium pisemne, prace pisemne w czasie zajęć
DL_U19	Potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe	U2 – student ocenia przekazy medialne w kontekście realizacji założeń gatunkowych i świadomie realizuje określone tematy za pomocą wybranych gatunków (tematy 1, 11)	Kolokwium pisemne, prace pisemne w czasie zajęć

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład informacyjny
2.	Wykład konwersatoryjny

3.	Przygotowanie tekstu informacyjnego i publicystycznego
----	--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zaliczenia, osobiste lektury	30	30/1

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Student ma prawo do 2 nieusprawiedliwionych nieobecności w semestrze. Zaliczenie odbywa się na podstawie testu końcowego oraz oceny 2 prac przygotowywanych i oddawanych w czasie zajęć (krótka informacja dziennikarska i krótki tekst polemiczny). Teksty dziennikarskie, o których mowa, powstają na bazie materiałów dostarczonych przez wykładowcę.

Pozytywną ocenę z testu zaliczeniowego (pytania zamknięte, jednokrotny wybór) otrzymują osoby, które udzieliły co najmniej 60 proc. prawidłowych odpowiedzi.

Na ocenę 3 – student zna w stopniu podstawowym pojęcia związane z gatunkami dziennikarskimi – ich historią, zróżnicowaniem oraz sposobami realizacji w praktyce

Na ocenę 4 – student rozpoznaje formy dziennikarskie obecne we współczesnych mediach i ocenia ich zgodność z normami gatunkowymi, ale jego bywają niekompletne; wybiórcze i niewyczerpujące;

Na ocenę 5 – student właściwie klasyfikuje formy obecne we współczesnych mediach; potrafi rzetelnie i w kompletny sposób ocenić ich zgodność z normami gatunkowymi, a także samodzielnie tworzyć krótkie oryginalne wypowiedzi dziennikarskie.

Literatura obowiązkowa

1.	Jarosz M., Transmisja sprzedażowa na Facebooku jako gatunek internetowy i wspólnototwórczy akt komunikacji oraz rozrywkowe show, DOI 10.21697/kmt.2023.54.04
----	--

2.	Wolny-Zmorzyński K., Gatunki dziennikarskie w erze cyfryzacji. Teoria. Etyka. Prawo. Praktyka, Toruń 2021.
3.	Wojtak M., Analiza gatunków prasowych, Lublin 2010.
4.	Furman W., Kaliszewski A., Wolny-Zmorzyński K., Gatunki dziennikarskie. Teoria, praktyka, język, Kraków 2007.

Literatura uzupełniająca

1.	Godzic W., Bauer Z. (red.), E-gatunki. Dziennikarz w nowej przestrzeni komunikowania, Warszawa 2015.
2.	Ślawska M., Sztuka mediów. O świadomości gatunkowej dziennikarzy prasowych, Katowice 2019.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☒ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)